

Broj: 03/01-20189/15
Podgorica, 08.08.2022. godine

**Odgovor na zahtjev za izmjenu
Tenderske dokumentacije broj 64/22 od 29.07.2022. godine**

U vezi sa zahtjevom za izmjenu tenderske dokumentacije, dostavljenim dana 05.08.2022. godine, putem ESJN, Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke daje sljedeći odgovor:

Pitanje 1: „, Uvidom u tendersku dokumentaciju br. 64/22, od 29. 7. 2022. godine, za nabavku skenera (CT) multislajsnog sa najmanje 128 slojeva po jednoj rotaciji, uvidjeli smo određene nejasnoće, te Vas molimo da odgovorite na sljedeće:

Kao kriterijum za izbor najpovoljnije ponude Naručilac je utvrdio metodologiju vrednovanja na način sto kriterijum cijena iznosi 40, a kvalitet 60 bodova. U pitanju je prilično neuobičajen način vrednovanja, jer u praksi se do sada nismo susreli sa ovakvim primjerom. Očigledno da je Naručilac imao pravo da shodno ZJN utvrdi ovakvu metodologiju vrednovanja, međutim parametri koje uzima u obzir prilikom vrednovanja kvaliteta nisu u skladu sa ZJN, jer su diskriminatorski i ne obezbjeđuju objektivno utvrđivanje kvaliteta. Prema postojećoj metodologiji, a imajući u vidu tehničku specifikaciju predmeta nabavke, ovo je uporedna analiza rezultata vrednovanja kvaliteta po proizvođačima i modelima:

Kriterijumi/proizvođač	GE Revolution Maxima	Canon Prime	Philips Incisive	Siemens Go Top
<i>Otvor gentrija</i>	<i>70 cm – 0 bodova</i>	<i>78 cm – 8 bodova</i>	<i>72 cm – 2 boda</i>	<i>70 cm – 0 bodova</i>
<i>Nagib stativa - fizički</i>	<i>Ne – 0 bodova</i>	<i>Da – 6 bodova</i>	<i>Ne – 0 bodova</i>	<i>Da – 6 bodova</i>
<i>Ukupan broj detektorskih elemenata</i>	<i>54272 – 4 boda</i>	<i>71680 – 10 bodova</i>	<i>43008 – 0 bodova</i>	<i>53760 – 4 boda</i>
<i>Nominalna snaga generatora</i>	<i>72 kW – 0 bodova</i>	<i>72 kW – 0 bodova</i>	<i>80 kW – 8 bodova</i>	<i>75 kW – 3 boda</i>
<i>Napon rendgenske cijevi</i>	<i>80 – 140 kV – 0 bodova</i>	<i>80 – 135 kV – 0 bodova</i>	<i>70 – 140 kV – 4 boda</i>	<i>70 – 140 kV – 4 boda</i>
<i>Realni toplotni kapacitet anode cijevi</i>	<i>7 MHU – 0 bodova</i>	<i>7,5 MHU – 4 bodova</i>	<i>8 MHU – 8 bodova</i>	<i>7 MHU – 0 bodova</i>
<i>Najveća brzina hlađenja anode</i>	<i>1070 KHU/min – 1 bod</i>	<i>1386 KHU/min – 5 bodova</i>	<i>1600 KHU/min – 7 bodova</i>	<i>1700 KHU/min – 8 bodova</i>
<i>Najveći broj rekonstrukcionih slika u jedinici vremena</i>	<i>55 – 8 bodova</i>	<i>60 – 8 bodova</i>	<i>25 – 1 bod</i>	<i>40 – 5 bodova</i>
Ukupan broj bodova	13	41	30	30

Iz navedenog je jasno da je ovakav način vrednovanja kriterijuma kvalitet nezakonit, jer je diskriminatorski i obesmišljava postupak javne nabavke u cjelini. Ovo naročito iz razloga što se kriterijum cijena boduje sa 40 bodova, te stoga privredno društvo koje bi u postupku javne nabavke ponudilo CT skener proizvođača Canon, ima 70% prednosti u odnosu na privredno društvo koje nudi CT skener proizvođača GE. Računajući u novčanoj vrijednosti, ovo bi značilo da ponuda privrednog društva koje ponudi CT skener proizvođača Canon, po cijeni od 450 000 eura (100% procijenjene vrijednosti), neće biti proglašena za najpovoljniju, ukoliko ponuda privrednog društva koje ponudi CT skener, proizvođača GE, bude iznad 150 000 eura (33% procijenjene vrijednosti). Napominjemo da smo kao ovlašćeni distributer, proizvođača GE, za Crnu Goru, na vaš Zahtjev, dostavili "product data sheet", za CT skener Revolution Maxima, te ste stoga u cjelosti bili upoznati sa karakteristikama ovog modela i bili dužni da prilikom utvrđivanja metodologije vrednovanja kriterijuma kvalitet postupate objektivno na način koji obezbjeđuje ravnopavan tretman i konkurenciju.

Kriterijumi koji se prema metodologiji vrednuju u ocjeni kvaliteta se ne mogu smatrati za objektivne iz više razloga:

- Širi otvor gentrija je karakteristika koja je od značaja, ako se CT skener koristi prilikom planiranja radioterapije, gdje od presudne važnosti nije kvalitet snimka, već veličina vidnog polja. Širi otvor gentrija sam po sebi ne garantuje da će se na CT skeneru moći pregledati gojazni, krupni pacijenti, velikih težina, iz razloga što je tehničkom specifikacijom predviđena nosivost stola od minimalno 205 kg. Samim time se može doći u situaciju da pacijent ne može biti pregledan, jer nosivost stola ne podržava težinu pacijenta. Širi otvor gentrija ne garantuje bolji kvalitet snimka, a CT skener koji se nabavlja služi u svrhe dijagnostike, ovaj kriterijum ne obezbjeđuje podizanje kvaliteta snimka, kao ključnog rezultata u dijagnostici, od kojeg zavisi postavljanje tačne i precizne dijagnoze. Stoga ovaj kriterijum ne može biti vrednovan u svrhu kvaliteta ponuđenog CT skenera.
- Fizički nagib stativa ne može biti vrednovan, jer nije jednako dostupan svim ponuđačima, odnosno nije dostupan na CT skeneru Revolution Maxima.
- Ukupan broj detektorskih elemenata ne može biti vrednovan, jer nije jednako dostupan svim ponuđačima, odnosno favorizuje proizvođača Canon, koji posjeduje 80 redova detektora, dok ostali posjeduju 64 reda detektora. Objektivno bi bilo da se vrednuje broj elemenata po redu detektora.
- Nominalna snaga generatora, realni kapacitet anode i najveća brzina hlađenja anode su parametri koji se moraju posmatrati zajedno sa udaljenosti fokalne tačke. Rezultat navedenih parametara je efektivna snaga generatora, koja predstavlja objektivni rezultat efikasnosti kompletnog sistema, koji uključuje sve navedene komponente. Ukoliko je udaljenost fokalne tačke veća, proizvođači moraju koristiti generator veće snage, anodu većeg kapaciteta, a samim tim i hlađenja. Ovo sa ciljem da bi kompenzovali gubitak energije, koji nastaje kao posljedica veće udaljenosti izvora zračenja (anode) od detektora. Samim time ovako definisani parametri, ne garantuju podizanje kvaliteta CT skenera, naprotiv, mogu uzrokovati da se nabavi CT skener koji zahtijeva jače napajanje električnom energijom, veću potrošnju energije, veću potrebu za hlađenjem, a sve ovo

bez ikakvog uticaja na kvalitet snimka i brzinu snimanja, a što su ključni parametri koji utiču na sam kvalitet CT skenera. Tako npr. Canon Prime ima efikasnost od samo 56 kW, iako ima otvor gentrija od 78 cm i snagu generatora od 72 kW, jer je udaljenost fokalne tačke 1073 mm. Takođe Philips Incisive koji posjeduje snagu generatora 80 kW i ima otvor gentrije od 72 cm, ima efikasnost od samo 67 kW, iz razloga što je udaljenost fokalne tačke 1040 mm. Najveću efikasnost posjeduju proizvođači GE i Siemens, iz razloga što imaju najmanju udaljenost fokalne tačke od 949, odnosno 976 mm, te su stoga navedeni sistemi maksimalno iskorišteni, odnosno pružaju veće mogućnosti u pogledu kvaliteta snimka i brzine rada u odnosu na konkurenciju.

- Napon rendgenske cijevi 70 kV ne može biti vrednovan jer nije jednako dostupan svim ponuđačima, odnosno nije dostupan na CT skeneru Revolution Maxima.
- Najveći broj rekonstrukcionih slika u jedinici vremena se može smatrati kao karakteristikom koja se dovodi u vezu sa kvalitetom CT skenera, jer može uticati na brzinu rada.

Ono što naročito dovodi u pitanje objektivnost prilikom određivanja metodologije u vrednovanju kriterijuma kvalitet je to što se vrednovanje parametara ne vrši proporcionalno, već prema slobodnoj procjeni Naručioca, koja nije utemeljena u ZJN. Tako npr. se za otvor gentrija 71-73 cm dodjeljuju 2 boda, a za 77 cm i više, 8 bodova. Pritom je bitnim karakteristikama minimalni otvor gentrija 70 cm, dakle za 10% razlike u otvoru gentrija, se dobija 20% razlike u cijeni, odnosno 90 000 eura. Ovakva je situacija i za sve ostale parametre.

Skrećemo pažnju da Naručilac prilikom utvrđivanja metodologije vrednovanja kriterijuma kvalitet, nije obratio pažnju na karakteristike koje i te kako mogu biti od značaja i uticati na kvalitet snimka i brzinu rada, i to:

1. Spacijalna rezolucija
2. High contrast rezolucija
3. Low contrast detektabilnost
4. Maksimalna brzina skeniranja u spiralnom/helikalnemu modu

Navedene karakteristike su od ključnog značaja i direktno utiču na kvalitet snimka, brzinu skeniranja i dozu jonizujućeg zračenja, koja se emituje prilikom izvođenja pregleda.

Takođe, Naručilac je tenderskom dokumentacijom predvidio da CT skener mora biti u funkciji minimalno 92% vremena godišnje. Ovako definisan kriterijum je na štetu Naručioca, jer ne pravi razliku između ponuđača koji posjeduju lokalnu (u Crnoj Gori) servisnu podršku, od onih koji za održavanje angažuju servisne službe van Crne Gore. Po našem mišljenju, ovo bi trebao biti još jedan od kriterijuma koji se vrednuju kao kvalitet, iz više razloga:

1. Kvalitetniji CT skeneri se rjeđe kvare
2. Ponuđači koji imaju lokalnu (u Crnoj Gori) servisnu podršku se brže odazivaju na prijave kvarova, samim time i brže ih otklanjaju

3. Dozvoljenih 8% vremena za koje Naručilac prihvata da CT skener bude van funkcije je 30 dana godišnje, što bi značilo da se nabavlja novi CT skener sa funkcionalnošću 11 mjeseci godišnje
4. Praksa koju Naručilac ima u zaključivanju servisnih ugovora, za održavanje ovakve ili slične opreme, je da ista bude u funkciji najmanje 95% vremena godišnje i to za opremu staru nekoliko godina.”

Odgovor 1:

Odgovor na primjedbu podnosioca zahtjeva o dodjeli bodova za podkriterijum „Kvalitet“ i podkriterijum „Cijena“:

Kako bi se nabavio što kvalitetniji uređaj, a u skladu sa svojim potrebama, naručilac je donio odluku da se podkriterijumu „Kvalitet“ dodijeli veći broj bodova nego podkriterijumu „Cijena“.

Odgovor na primjedbu podnosioca zahtjeva da izbor karakteristika (parametara) nije u skladu sa ZJN i da su izabrani parametri diskriminatorski:

Naručilac je u fazi istraživanja tržišta od svakog zastupnika proizvođača tražio informaciju o tehničkim karakteristikama uređaja, koji bi želio da nabavi. Na osnovu tih dobijenih informacija, vodeći pri tome računa o obezbjeđivanju konkurencije između privrednih subjekata, odnosno omogućavanju jednakog pristupa svim privrednim subjektima, naručilac je sačinio tehničku specifikaciju, koju i sam podnosilac zahtjeva kao privredni subjekt i zastupnik proizvođača za uređaj koji je namjeran da nudi može da ispuni i tako sačini ispravnu ponudu. Ne postoji nijedan diskriminatorski uslov koji podnosilac zahtjeva kao privredni subjekt ne može da ispuni.

U izboru karakteristika za bodovanje podkriterijuma „Kvalitet“ unijete su najvažnije karakteristike koje predstavljaju kvalitet uređaja. Izbor ovih karakteristika je u potpunosti usklađen sa potrebama naručioca kako bi se u toku korišćenja uređaja dobijala što kvalitetnija i što je moguće korisnija dijagnostička informacija.

To što se ove karakteristike ne dopadaju podnosiocu zahtjeva, to se ne može tumačiti kao diskriminatorski uslov.

Uporedna analiza prikazana u tabelarnom obliku koju je podnosilac zahtjeva dostavio nije tačna, te su i rezultat i zaključak koji je na osnovu nje izveo su pogrešni.

Odgovor na primjedbe koje je podnosilac zahtjeva naveo za svaku karakteristiku koja je izabrana za podkriterijum „Kvalitet“ dajemo u nastavku odgovora na pitanja.

Pitanje 2: „ Da li Naručilac prihvata da izmijeni tendersku dokumentaciju na način: Što će umjesto otvora gentrija, nominalne snage generatora, realnog toplotnog kapaciteta anode i najveće brzine hlađenja anode vrednovati efikasnost generatora kao rezultat udaljenosti fokalne tačke i ostalih tehničkih parametara CT skenera;”

Odgovor 2: Ne prihvata se predlog. Veličina otvora gentrija je značajna karakteristika.

Podnosilac zahtjeva navodi da se veći otvor gentrija koristi samo prilikom planiranja u radio-terapiji, što nije tačno i da skener koji se nabavlja služi u dijagnostičke svrhe. Po svojoj namjeni svaki

skener je dijagnostički uređaj. Veći otvor gentrija omogućava pregled gojaznih pacijenata, koji naravno mogu biti i sa masom (težinom) do 205 kg. Veći otvor gentrija je važan i kod klaustrofobnih pacijenata, omogućava veći komfor za pacijenta, veći prostor neophodan kada se rade interventne procedure sa intubiranim pacijentom, ili pregledi koji se rade u anesteziji.

U prilog tome da podnosilac zahtjeva nije u pravu jeste i činjenica, koja ga demantuje time što sam proizvođač koga on zastupa proizvodi najkvalitetnije skenere, ali takve da svi ti modeli imaju veliki otvor gentrija, a koriste se samo u dijagnostičke svrhe i ne koriste u planiranju u onkologiji. Ovakvi skeneri imaju znatno višu cijenu u odnosu na skener sa otvorom gentrija od 70cm. To je i razumljivo, jer sama proizvodnja skenera sa gentrijem sa većim otvorom je skuplja, te postoji značajna razlika u proizvodnoj cijeni skenera sa većim otvorom gentrija u odnosu na proizvodnu cijenu skenera sa manjim otvorom gentrija.

Snaga generatora je jedna od najznačajnijih karakteristika svakog rendgenskog uređaja, a posebno skenera. Ovo je poznato svakom koji iole malo poznaje tehnologiju rendgenskih uređaja, i time i skenera.

Toplotni kapacitet anode rendgenske cijevi je takođe jedan od najznačajnijih parametara-karakteristika rendgenske cijevi, a i samog CT uređaja. Dugo snimanje, pogotovo kod složenijih procedura, kakve se izvode i u KCCG, stvara veliku toplotu, koja može dovesti do pregrijavanja rendgenske cijevi i njenog oštećenja ili zastoja u radu zbog potrebe da se rendgenska cijev prirodnim putem ohladi.

Brzina hlađenja anode rendgenske cijevi je takođe jedan od najznačajnijih parametara-karakteristika rendgenske cijevi, a i samog CT uređaja. Dugo snimanje, pogotovo kod složenijih procedura, kakve se izvode i u KCCG, stvara veliku toplotu, koja može dovesti do pregrijavanja rendgenske cijevi i njenog oštećenja ili zastoja u radu zbog potrebe da se rendgenska cijev prirodnim putem ohladi, ukoliko ne postoji mogućnost brzog hlađenja anode.

Tehnologija izrade gentrija sa kraćim rastojanjem između fokusa rendgenske cijevi i detektora ima i prednosti i nedostatke.

Činjenica da postoje nedostaci jeste ta da upravo sam proizvođač koga podnosilac zahtjeva zastupa u svom proizvodnom programu ima skenere koji su najkvalitetniji i po cijeni proizvodnje najskuplji, a kod kojih je rastojanje između fokusa rendgenske cijevi i detektora mnogo veće nego kod skenera koji podnosilac zahtjeva ima namjeru da nudi.

Pitanje 3: „Da li Naručilac prihvata da izmijeni tendersku dokumentaciju na način: Što će kao kriterijum kvaliteta vrednovati specijalna rezoluciju, low contrast detektabilnost, maksimalnu brzinu skeniranja u spiralnom/helikalnom modu i high contrast rezoluciju.”

Odgovor 3: Ne prihvata se predlog.

Komisija je detaljno razmatrala mogućnost bodovanja pomenutih karakteristika: prostorna rezolucija, visoko-kontrastna rezolucija i nisko kontrastna rezolucija, ali to se nije moglo da primjeni. Kao što je poznato vrijednost svake od ove tri karakteristike se mjeri pod određenim uslovima i određenim mjernim sredstvima (na pr. fantomima). Kako bi te vrijednosti bile uporedive, potrebno je i da ti mjerni uslovi i ta mjerna sredstva budu identični prilikom mjerenja. Ovo nije slučaj i oni su različiti od proizvođača do proizvođača.

Međutim, treba imati na umu da sve ove tri karakteristike direktno zavise od kvaliteta karakteristika koje je naručilac izabrao za bodovanje kvaliteta, te na jedan posredan način ove karakteristike se boduju kroz bodovanje karakteristika koje je naručilac izabrao za bodovanje kvaliteta.

Maksimalna brzina skeniranja je ista za svaki od uređaja za koji je naručilac zainteresovan da se nabavi, te nema nikakvog smisla da se ona izabere za bodovanje kvaliteta.

Pitanje 4: „Da li Naručilac prihvata da izmijeni tendersku dokumentaciju na način: Što će se kao kriterijum kvaliteta CT skenera vrednovati garantovano vrijeme rada za period od 1 godine”

Odgovor 4: U ovom dijelu će biti izvršena izmjena tenderske dokumentacije.

Pitanje 5: „Da li Naručilac prihvata da izmijeni tendersku dokumentaciju na način: Što neće vrednovati ukupan broj detektorskih elemenata, već broj elemenata u redu detektora”

Odgovor 5: Ne prihvata se predlog. Ukupan broj detektora je veoma važan parametar CT skenera. Što je veći broj detektora, veća je količina prikupljenih akvizicionih podataka, veća je dijagnostička informacija, te time, kao krajni ishod i bolji kvalitet slike.

Pitanje 6: „Da li Naručilac prihvata da izmijeni tendersku dokumentaciju na način: Što neće vrednovati fizički nagib stativne i napon rendgenske cijevi od 70 kV”

Odgovor 6: Ne prihvata se predlog. Vrijednost napona rendgenske cijevi od 70 kV je značajna u pregledima koji zahtijevaju manju dozu zračenja, što je veoma važno u primjeni kod pregleda djece. Fizički nagib gentrija je važna karakteristika koja omogućava specijalna snimanja glave, a da se pritom angulacijom gentrija izbjegne ozračavanje sočiva pacijenta koje je radiosenzitivno, kao i posebnih abdominalnih kosih pregleda.

Pitanje 7: „Da li Naručilac prihvata da izmijeni tendersku dokumentaciju na način: Što će se kriterijumi vrednovati proporcionalno?”

Odgovor 7: Ne prihvata se predlog.

Prilikom razmatranja izbora metoda vrednovanja za podkriterijum „Kvalitet“, Komisija za javne nabavke naručioca je utvrdila da proporcionalni metod kako je definisan Pravilnikom o metodologiji načina vrednovanja ponuda u postupku javnih nabavki nije moguće primijeniti u ovom postupku na način da bude upravo proporcionalan i objektivn.

Ilustracije radi, kao dokaz ovome poslužio je sljedeći primjer:

Boduje se karakteristika za koju se tehničkom specifikacijom zahtijeva vrijednost od najmanje 72 nekih mjernih jedinica. Neka je najbolja ponuđena vrijednost 80 jedinica. Neka se ovoj karakteristici dodjeljuje maksimalno 10 bodova. Neka je najmanja ponuđena vrijednost 72 jedinice, isto onolika koliko se i zahtijeva kao minimalna u tehničkoj specifikaciji, a najbolja ponuđena vrijednost 80 jedinica.

Broj bodova ponuđača koji nudi najbolji kvalitet bi bio 10 bodova, a primjenom proporcionalnog metoda ponuđaču, koji nudi najmanju vrijednost bi se dodijelilo nevjerovatnih 9 bodova, umjesto da ne dobije nijedan bod. Na ovaj način, ne uspostavlja se prava i proporcionalna raspodjela u dodjeljivanju bodova.

Ovakav način vrednovanja odgovora onim ponuđačima koji nude najslabiji kvalitet, a naručilac upravo želi da dobije najbolji kvalitet.

Zato je Komisija primjenila apsolutni metod vrednovanja, ali takav da se proporcionalno dodjeljuju bodovi. Onom ponuđaču koji nudi najbolji kvalitet dodeljuje se najveći broj bodova, onom koji nudi najslabiji kvalitet koliko se i zahtjeva tehničkom specifikacijom ne dodjeljuje se nijedan, dok onom koji nudi takav kvalitet koji se po vrijednosti nalazi između ove dvije krajnje vrijednosti, proporcionalno se dodjeljuju bodovi u rasponu od nule do maksimalnog broja bodova.

U ime
Komisije za sprovođenje postupka javne nabavke
Milena Lukovac, dipl. ecc, član i zamjenik predsjednika

